

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. 591 „DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO" PAKEITIMO PROJEKTO
(NR. 15-0835-02-N) (TAIS NR. 15-9575(4))**

2015-12-11 Nr. NV-3981

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Sveikatos apsaugos ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė.

Projekto tikslas – patikslinti tvarką, pagal kurią atitinkamos institucijos teiktų reikiamus duomenis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui (toliau – NTAKD). Siūloma Tvarkos aprašą išdėstyti nauja redakcija, siekiant suderinti su šiais priimtais įstatymais:

- 1) naujos redakcijos Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymu, kuris įsigaliojo 2015 m. lapkričio 1 d.,
- 2) Administracinių nusižengimų kodeksu, įsigaliosiančiu 2016 m. balandžio 1 d.

Nauja yra tai, kad :

- praplečiama stebėsenos apimtis ir bus stebima ne tik veikla, susijusi su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais), bet ir i oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis;
- patikslinamos institucijos, kurios privalės teikti informaciją, reikalingą stebėsenai vykdyti (įtraukiama Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba);
- pavedama Aplinkos apsaugos agentūrai teikti informaciją apie Lietuvos Respublikoje gaminamas, importuojamas, platinamas, eksportuojamas ir pramoninėje, profesinėje ar kitoje ūkinėje veikloje fizinių ir juridinių asmenų naudojamus narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) ir i oficialų sąrašą neįtrauktas medžiagas bei jas naudojančius fizinius ir juridinius asmenis;
- pavedama Valstybinei aplinkos apsaugos tarnybai teikti informaciją apie cheminių medžiagų tvarkymo kontrolės metu nustatytus narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) ir i oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų naudojimo atvejus, juos naudojančių ūkio subjektų patikrinimo rezultatus ir kt. (dabar panašią informaciją teikia Aplinkos apsaugos agentūra);
- numatoma, kad Aplinkos apsaugos agentūra suteiks NTAKD prieigą prie Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos gauti duomenims Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nustatyta tvarka.

Šiuo metu reglamentuojama ir nutarimo naujoje redakcijoje numatyta, kad stebėseną organizuoja, koordinuoja ir vykdo NTAKD, kurio direktorius tvirtina duomenų pateikimo formas. Kas ketvirtį (pradedant 2015 m. IV ketv.) duomenis NTAKD turi pateikti Aplinkos apsaugos agentūra, Muitinės departamentas ir Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba. Kitos atsakingos institucijos duomenis teikia kartą metuose, t. y. praėjusių kalendorinių metų duomenis turi pateikti iki einamųjų metų birželio 1 d. (raštu arba elektronine forma). NTAKD gautus stebėsenos duomenis apibendrina, parengia stebėsenos vertinimą ir iki spalio 30 d. jį pateikia Vyriausybei, taip pat skelbia leidiniuose ir interneto svetainėse.

Ministerija siūlo taikyti išlygas Informatikos ir ryšių departamento teikiamiems duomenims, susijusiems su administraciniais nusižengimais (4.6.5 ir 4.6.6 papunkčiai), ir šiuos duomenis pradėti teikti tik 2017 metais (už 2016 metus), nes 2015 m. dar negaliojo atitinkamos Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo nuostatos.

3. Derinimas.

Projektas derintas su Krašto apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Teisingumo ministerija, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybine darbo inspekcija, Valstybine teismo medicinos tarnyba, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybine aplinkos apsaugos tarnyba, Informatikos ir ryšių departamentu prie VRM, Kalėjų departamentu prie TM, Muitinės departamentu prie FM, Policijos departamentu prie VRM.

Projektas svarstytas 2015 m. lapkričio 17 d. ministerijų atstovų pasitarime, patikslintas pagal pateiktas pastabas. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2016 m. kovo 1 d. Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos neliks aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų sąraše, o jos atitinkamas funkcijas vykdys Aplinkos apsaugos agentūra, siūlytina Tvarkos aprašo 4.12 papunkčio nuostatas perkelti prie 4.4 papunkčio.

4. Dalykinio vertinimo išvada.

Projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus patarėja

Nijolė Kundrotienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-12-09 Nr. (1.1.3-41)10- 11142
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Sveikatos apsaugos ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 591 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto tikslas – nustatyti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, stebėsenos tvarką, pagal kurią nurodytos institucijos teiktų reikiamus duomenis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui.

Projektu siekiama suderinti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, stebėsenos tvarkos aprašo (toliau – aprašas) nuostatas su Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo, kuris įsigaliojo 2015 m. lapkričio 1 d., ir su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso, įsigaliosiančio 2016 m. balandžio 1 d., nuostatomis.

Apraše numatyta, kokios rūšies informaciją teiks projekte nurodytos institucijos, o specifinė detali informacija (narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekiai, pavadinimai, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimo standartizuoti rodikliai, kita) bus įvardinta duomenų pateikimo formose, kurias, kaip nurodyta aprašo 6 punkte, suderinus su duomenis teikiančiomis valstybės institucijomis ir įstaigomis, tvirtina Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktorius. Apraše numatoma, kad Aplinkos apsaugos agentūra teiks reikiamus duomenis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui. Duomenų teikimas bus vykdomas, suteikiant Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui prieigą prie Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos gauti duomenims Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nustatyta tvarka. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimas tarp gyventojų nustatomas atliekant sociologines apklausas. Tokios apklausas leidžia nustatyti per tam tikrą laiko tarpą narkotines ar psichotropines medžiagas vartojusių gyventojų dalį, išreikštą procentais.

Projektas neprieštarauja Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos respublikos Vyriausybės programos“.

Projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 reikalavimus.

Teikiamas Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Projektas derintas su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Valstybine teismo medicinos tarnyba, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Kalėjimų departamentu prie Teisingumo ministerijos, Valstybinei darbo inspekcija, Informatikos ir ryšių departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybine aplinkos apsaugos tarnyba, Aplinkos apsaugos agentūra, Teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė darbo inspekcija nustatytu terminu pastabų ir pasiūlymų nepateikė. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, pateiktos derinimo pažymoje.

Projektas patikslintas pagal 2015 m. lapkričio 17 d. Ministerijų atstovų pasitarime pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus pastabas.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos priežiūros departamento (direktorius – Audrius Ščeponavičius, tel. 266 1466, el. p. audrius.sceponavicius@sam.lt) direktoriaus pavaduotoja Audronė Astrauskienė, tel. 219 3349, el. p. audrone.astrauskiene@sam.lt.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 4 lapai.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

A. Astrauskienė, tel. (8 5) 219 3349, el.p. audrone.astrauskiene@sam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. 591 „DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimą Nr. 591 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) BEI Į OFICIALŲ SĄRAŠĄ NEĮTRAUKTŲ MEDŽIAGŲ APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 8 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 70¹ straipsnio 2 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) (pridedama).“

2. Nustatyti, kad:

2.1. Aplinkos apsaugos agentūra, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba duomenis, nurodytus šio nutarimo 1 punkte nauja redakcija išdėstyto nutarimu patvirtinto Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo 4.4, 4.8 ir 4.12 papunkčiuose, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia nuo 2016 m. sausio 1 d., duomenis pradedant teikti už 2015 metų IV ketvirčio ataskaitinį laikotarpį;

2.2. Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenis, nurodytus šio nutarimo 1 punkte nauja redakcija išdėstyto nutarimu patvirtinto Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo 4.6.5 ir 4.6.6 papunkčiuose, Narkotikų, tabako ir alkoholio

kontrolės departamentui teikia nuo 2017 m. sausio 1 d., duomenis pradedant teikti už 2016 metų ataskaitinį laikotarpį.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministrė
Rimantė Šalavičiūtė
2015 12 09

1015 1208
Teisės departamento direktorė
Nerija Stasiulienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 591
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2015 m. d. nutarimo Nr. redakcija)

**NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ,
NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ)
BEI Į OFICIALŲ SĄRAŠĄ NEĮTRAUKTŲ MEDŽIAGŲ APYVARTOS STEBĖSENOS
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, apyvartos bei veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis stebėsenos organizavimą ir vykdymą.

2. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėseną – tikslingai organizuotas duomenų apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą, jo padarinius, taikomas prevencijos priemonės, apyvartos bei veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis rinkimas, kaupimas, apdorojimas, analizė, vertinimas ir teikimas.

**II SKYRIUS
NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ,
NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ)
BEI Į OFICIALŲ SĄRAŠĄ NEĮTRAUKTŲ MEDŽIAGŲ APYVARTOS STEBĖSENOS
ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS**

3. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėseną organizuoja, koordinuoja ir vykdo Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

4. Valstybės institucijos ir įstaigos pagal atliekamas funkcijas ir veiklos sritis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia šią informaciją:

4.1. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija – apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimą tarp karių, krašto apsaugos sistemoje vykdytas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos priemones;

4.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija apie:

4.2.1. narkotinių ir psichotropinių medžiagų teisėtą apyvartą kontrolę, vaistų (vaistinių preparatų), kurių sudėtyje yra pirmos kategorijos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), teisėtą apyvartą;

4.2.2. apsinuodijimus narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis;

4.2.3. asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, skaičių; jiems suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas; asmenų, turinčių psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant

narkotines ir psichotropines medžiagas, sergamumą, ligotumą; mirtis, kurių pagrindinė priežastis – narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimas;

4.2.4. asmenų sergamumą ir ligotumą užkrečiamosiomis ligomis, susijusiomis su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu;

4.3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija – apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimą švietimo įstaigose ir prevencijos priemonių įgyvendinimą;

4.4. Aplinkos apsaugos agentūra – apie Lietuvos Respublikoje gaminamus, importuojamus, platinamus, eksportuojamus ir pramoninėje, profesinėje ar kitoje ūkinėje veikloje fizinių ir juridinių asmenų naudojamus narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) ir į oficialų sąrašą neįtrauktas medžiagas bei jas naudojančius fizinius ir juridinius asmenis;

4.5. Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – apie darbuotojų, nukentėjusių nuo nelaimingų atsitikimų darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo, kurie įvykio metu buvo apsvaigę nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų, skaičių;

4.6. Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos apie:

4.6.1. užregistruotų fizinių asmenų, įtariamų (kaltinamų) padarius nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis ir jų pirmtakais (prekursoriais), ar jų kontrabanda, skaičių;

4.6.2. užregistruotų fizinių asmenų, įtariamų (kaltinamų) padarius nusikalstamas veikas, apsvaigus nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų, skaičių;

4.6.3. informaciją apie ikiteisminio tyrimo metu paimtus (surastus) narkotinių, psichotropinių medžiagų ar jų pirmtakų (prekursorių) kiekius;

4.6.4. užregistruotas nusikalstamas veikas, susijusias su neteisėtu disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais);

4.6.5. užregistruotus administracinius teisės pažeidimus, o nuo 2016 m. balandžio 1 d. – administracinius nusižengimus, susijusius su narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais), narkotinių, psichotropinių medžiagų vartojimu;

4.6.6. užregistruotų fizinių asmenų, padariusių administracinius teisės pažeidimus, o nuo 2016 m. balandžio 1 d. – administracinius nusižengimus, susijusius su narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais), narkotinių, psichotropinių medžiagų vartojimu, skaičių;

4.7. Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos apie:

4.7.1. laisvės atėmimo vietų įstaigose užregistruotų narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo ar apsvaigimo atvejų skaičių;

4.7.2. laisvės atėmimo vietų įstaigose užregistruotų psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, atvejų skaičių;

4.7.3. laisvės atėmimo vietų įstaigose vykdomas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir reabilitacijos programas;

4.7.4. užregistruotas nusikalstamas veikas, susijusias su neteisėtu disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) laisvės atėmimo vietoje;

4.8. Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) ar į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų importo ir eksporto atvejus;

4.9. Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos apie:

4.9.1. eismo automobilių keliais įvykių dėl apsvaigusių nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų asmenų kaltės skaičių;

4.9.2. Lietuvos Respublikos mastu policijos vykdytas prevencines priemones, kuriomis siekiama mažinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų paklausą, užkardyti neteisėtus veiksmus,

susijusius su neteisėtu disponavimu narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais);

4.9.3. kitus neteisėtos narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos rodiklius;

4.10. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – apie rinkoje esančius pirmos kategorijos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius), kurie naudojami veterinarinių vaistų, pašarų priedų ir pašarų gamyboje;

4.11. Valstybinė teismo medicinos tarnyba – apie mirusių asmenų, kurių organuose ar biologiniuose skysčiuose rasta narkotinių ir psichotropinių medžiagų, skaičių bei rastų narkotinių ir psichotropinių medžiagų pavadinimus;

4.12. Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba:

4.12.1. apie aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka vykdomos cheminių medžiagų tvarkymo kontrolės metu nustatytus narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) ir į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų naudojimo atvejus, juos naudojančių ūkio subjektų patikrinimo rezultatus;

4.12.2. pagal Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pateiktą cheminių medžiagų sąrašą apie Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų preliminariai įregistruotas ir registruotas chemines medžiagas pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1).

III SKYRIUS STEBĖSENOS REZULTATŲ TEIKIMAS

5. Valstybės institucijos ir įstaigos, nurodytos šio aprašo 4 punkte (išskyrus 4.4, 4.8 ir 4.12 papunkčius), Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia praėjusių kalendorinių metų duomenis kasmet raštu arba elektronine forma iki einamųjų metų birželio 1 d. Valstybės institucijos ir įstaigos, nurodytos šio aprašo 4.4, 4.8 ir 4.12 papunkčiuose, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia duomenis už kiekvieną praėjusį metų ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 d.

6. Duomenų pateikimo formas, suderinus su duomenis teikiančiomis valstybės institucijomis ir įstaigomis, tvirtina Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktorius.

7. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas gautus stebėsenos duomenis iki kiekvienų metų spalio 30 d. apibendrina, parengia narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos vertinimą ir pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei, taip pat skelbia juos leidiniuose ir interneto svetainėse.

8. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas gali pasitelkti ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų specialistus vertinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą, jo padarinius, veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis apyvartos stebėseną.

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministrė
Rimantė Šalaševičiūtė
2015 12 09

Teisės departamento direktorė
Nerija Stasiūnaitė
2015 12 08

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai

2015-10-21 Nr. (1.6.)ST-1407
Į 2015-10-09 Nr. (1.1.3-41)10-8911

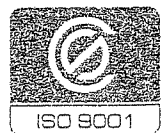
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. 591 „DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 591 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Įvertinusi Nutarimo projekto *teisinį pagrindą, tikslą, galimas pasekmes ir teisės techniką* Teisingumo ministerija pastabų neturi.

Įvertinusi Nutarimo projekto *priemones*, Teisingumo ministerija teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu siekiama patvirtinti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, stebėsenos (toliau – stebėseną) tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 2 punkte, apibrėžiant stebėsenos sąvoką, nurodoma, kad Apraše nustatyti veiksmai atliekami su duomenimis apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą, jo padarinius, veiklą su narkotinėmis ir psichotropinėmis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia, be kita ko, duomenis apie krašto apsaugos sistemoje vykdytas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos priemones (Aprašo 4.1 papunktis). Duomenis apie prevencijos priemonių įgyvendinimą

taip pat teikia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (Aprašo 4.3 papunktis). Kalėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos teikia duomenis apie laisvės atėmimo vietų įstaigose vykdomas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir reabilitacijos programas (Aprašo 4.7.3 papunktis). Duomenis apie Lietuvos Respublikos mastu policijos vykdytas prevencines priemones, kuriomis siekiama mažinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų paklausą, užkardyti neteisėtus veiksmus, susijusius su neteisėtu disponavimu narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) teikia Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (4.9.2 papunktis). Atsižvelgiant į tai, kad nurodytos institucijos Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teikia duomenis apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevenciją, siūlytina tai pažymėti ir Aprašo 2 punkte, apibrėžiant stebėsenos sąvoką.

2. Pastebėtina, kad Aprašo 2 punkte, apibrėžiant stebėseną, nurodoma, kad tai tikslingai organizuotas duomenų kaupimas, apdorojimas, analizė, vertinimas ir teikimas. Manytina, kad stebėseną apima ne tik nurodytus veiksmus, bet ir duomenų rinkimą.

3. Manytina, kad duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas ir analizavimas priskirtinas Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, o ne 4 punkte nurodytų institucijų kompetencijai. Be kita ko, atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2015 m. lapkričio 1 d. įsigaliosiančio Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įgaliotos institucijos, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ar jo direktoriaus įgaliotos muitinės įstaigos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka **teikia** Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui informaciją, kurios reikia veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, stebėsenai vykdyti.

4. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2015 m. lapkričio 1 d. įsigaliosiančio Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nustatytas baigtinis institucijų ir įstaigų sąrašas, kurios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui informaciją, kurios reikia veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, stebėsenai vykdyti. Nėra aišku, kuo remianis siekiama praplėsti šį sąrašą minėtame įstatyme nenurodytomis institucijoms ir įstaigomis.

5. Siekiant teisinio aiškumo, Aprašo 4.1 ir 4.3 papunkčiuose siūlytina patikslinti, kas laikytina narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimu.

6. Aprašo 4.4 papunktyje siekiama nustatyti, kad Aplinkos apsaugos agentūra suteikia Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui prieigą prie Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos. Manytina, kad informacijos teikimo-rinkimo būdas nėra Nutarimo projektu tvirtinamo Aprašo reguliavimo dalykas, todėl siūlytina Aprašo 4.4 papunktyje nurodyti, kokią informaciją turi pateikti Aplinkos apsaugos agentūra. Jei nebūtų atsižvelgta į šią pastabą, siekiant teisinio aiškumo, siūlytina nurodyti, kokiais duomenimis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, prisijungęs prie šios sistemos, turi teisę naudotis, be to, šiame papunktyje vartojamos sąvokos derintinos su Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme vartojamomis sąvokomis.

7. Manytina, kad mirčių, kurių tiesioginė priežastis – narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimas, atvejais šios medžiagos bus rastos mirusiojo organuose ir biologiniuose

skysčiuose, todėl siūlytina tikslinti 4.11 papunkčio formuluotę.

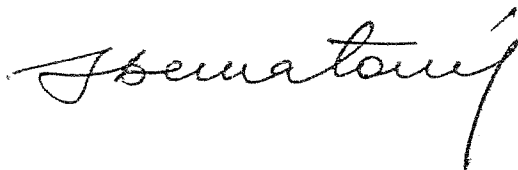
8. Siūlytina svarstyti, ar nebūtų tikslinga Aprašo 4.7.4, 4.8 ir 4.12.1 papunkčiuose nustatyti, kad atitinkamai Kalėjinų departamentas, prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba teikia duomenis ne tik apie į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų naudojimo atvejus, bet ir apie tai, kokios tai medžiagos. Be to, nėra aišku, kodėl tik šios institucijos teikia informaciją apie į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų naudojimo atvejus.

9. Siekiant aiškumo, siūlytina Aprašo 4.9.1 papunktį formuluoti taip: „eismo automobilių keliais įvykių dėl apsvaigusių nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų asmenų kaltės skaičių“.

10. Atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos apsaugos agentūra suteikia Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui prieigą prie Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos, abejotina, ar Aprašo 5 punkte šią įstaigą galima įpareigoti taip pat, kaip ir kitas 4 punkte nurodytas institucijas ir įstaigas teikti Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui duomenis Aprašo 5 punkte siekiamu nustatyti laiku.

11. Siekiant operatyviau reaguoti į galimus neigiamus situacijos, susijusius su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, veiklos su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jų pirmtakais (prekursoriais) ir į oficialų sąrašą neįtrauktomis medžiagomis, pokyčius ar kitas stebėsenos metu galimas identifikuoti problemas, svarstyti, ar duomenys apie praėjusius kalendorinius metus neturėtų būti gaunami, apibendrinami ir vertinami operatyviau.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GEGUŽĖS 30 D.
NUTARIMO NR. 591 „DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ
VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR
JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(Nr. 15-0835-02-N) (TAIS Nr. 15-9575(4))**

2015-12-14 Nr. NV-3937

Vilnius

Įvertinę patikslinto, atsižvelgiant į ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) 2015 m. lapkričio 17 d. pasitarime pateiktas pastabas ir pasiūlymus, Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, atkreipiamo dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymu (2015 m. spalio 1 d. Nr. XII-1952), kuris įsigalios 2016 m. kovo 1 d., aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų sąraše nelieta Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos, todėl svarstyтина, ar neturėtų būti tikslinamas Projektu nauja redakcija išdėstyto Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo 4.12 papunktis, suderinant jį su minėto įstatymo nuostatas įgyvendinančių teisės aktų nuostatomis ir nustatant atitinkamą subjektą ar subjektus, kurie pagal atliekamas funkcijas Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui teiktų minėto tvarkos aprašo 4.12.1 papunktyje nurodytą informaciją.

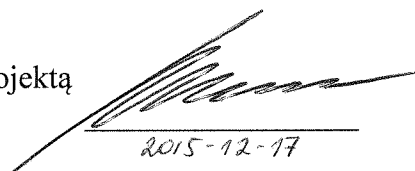
Be to, siūlytume patikslinti Projektą teisės technikos aspektu, Projekto 1 punkte nauja redakcija dėstomo nutarimo antroje pastraipoje išbraukiant įvestą trumpinį „(toliau – Tvarkos aprašas)“ kaip perteklinį.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radchenko

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2015-12-17

Dėl Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 591 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo (Nr. 15-0835-01-N) (15-9575(2))

Pranešėjas: sveikatos apsaugos ministrė R. Šalaševičiūtė

Dalyvauja: Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos priežiūros departamento direktoriaus pavaduotoja Audronė Astrauskienė

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėja
G. Dovydenienė

2015-11-06

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-11-17</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Patvirtinti SAM atsižvelgti į TD ir Ušėjos valdymo ir socialinės aplinkos departamento socialinių ir sveikatos rizikos skyriaus pastabas; įvertinti TM pastabas.</p> <p>2. Patikrinta, projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

prie 21 klausimo (LRV pos.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai

2015-12-22 Nr. (1.36.)2T-1718
Į 2015-12-09 Nr. (1.1.3-41)10-11152

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. 591 „DĖL NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, JO PADARINIŲ, NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) APYVARTOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 78.1 papunkčio nuostatas, pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 591 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir įvertino Nutarimo projekto teisinį pagrindą, tikslą, priemones ir teisės techniką.

Iš esmės pritartina Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. gruodžio 14 d. išvadoje Nr. NV-3997 pateiktai pastabai dėl Nutarimo projektu tvirtinamo Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo 4.12 papunkčio, t. y. siūlytina įvertinti tai, kad 2015 m. spalio 1 d. priimtas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybines kontroles įstatymo Nr. IX-1005 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XII-1952), kuriam įsigaliojus 2016 m. kovo 1 d. aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų sąraše nelieta Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Nutarimo projektu tvirtinamo Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos stebėsenos tvarkos aprašo 4.12 papunktį suderinti su minėto įstatymo nuostatomis.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Sonata Gendvilaitė, (8 5) 266 2950, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

